

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA ODRASLOG STANOVNIŠTVA SREMSKOG OKRUGA ZA 2009.GODINU

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku Srbije na teritoriji Sremskog okruga živi 335204 stanovnika. U ukupnom broju stanovništva ženski pol je dominantniji sa 51% učešća. Stanovništvo pripada vrlo staroj populaciji jer je udeo stanovništva starijeg od 65 godina u opštoj strukturi preko 10%. Stopa nataliteta je niska i iznosi 9,8/1000 stanovnika a opšta stopa mortaliteta na teritoriji Sremskog okruga je visoka i iznosi 14,6/1000. Kao rezultat smanjenog broja živorođenih i povećanog broja umrlih smanjio se i porast broja stanovništva što ukazuje na pad stopa prirodnog priraštaja. Za okrug Srema on iznosi - 4,8.

- Vodeći uzroci smrti odraslog stanovništva u Sremskom okrugu u 2009.godini su:

- bolesti kardiovaskularnog sistema (56,5%)
- maligniteti (20,1%)
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem(3,63%)
- bolesti sistema za disanje(3,58%)

Najređi uzroci smrtnosti su:

- urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti(0,02%)
- saobraćajni udesi(0,05%)
- bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva(0,07%)
- bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva(0,1%).

Tabela br 1-Struktura mortaliteta u Sremskom okrugu

ANALIZA MORTALITETA U SREMU	2006.		2007.		2008.		2009.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Uzroci umiranja(prema grupama bolesti)								
bolesti sistema krvotoka (I)	2952	70,47	3300	76,58	2647	64,25	2337	56.54%
tumori (C)	485	11,58	411	9,54	778	18,88	831	20.11%
simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R)	284	6,78	39	0,91	88	2,14	243	5.88%
bolesti sistema za disanje (J)	148	3,53	157	3,64	95	2,31	148	3.58%
bolesti sistema za varenje (K)	72	1,72	63	1,46	76	1,84	99	2.40%
povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S)	49	1,17	90	2,09	60	1,46	49	1.19%
bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem (E)	48	1,15	46	1,07	152	3,69	150	3.63%

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511		Tel/Faks:022/636-509		Žiro račun: 840-209667-75				
bolesti nervnog sistema (G)	35	0,84	28	0,65	49	1,19	51	1.23%
povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (T)	34	0,81	91	2,11	83	2,01	78	1.89%
bolesti mokraćno-polnog sistema (N)	26	0,62	34	0,79	38	0,92	41	0.99%
drugi spoljašnji uzroci povređivanja (X)	13	0,31	-	-	-	-	3	0.07%
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (Y)	10	0,24	-	-	1	0,02	0	0.00%
zarazne bolesti i parazitarne bolesti (A)	7	0,17	25	0,58	18	0,44	10	0.24%
tumori i bolesti krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D)	6	0,14	16	0,37	9	0,22	15	0.36%
duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F)	6	0,14	5	0,12	21	0,51	66	1.60%
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (W)	6	0,14	-	-	-	-	0	0.00%
bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M)	3	0,07	2	0,05	1	0,02	3	0.07%
bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva (L)	2	0,05	-	-	2	0,05	4	0.10%
stanja u porodjajnom periodu (P)	1	0,02	-	-	1	0,02	0	0.00%
saobraćajni udesi (V)	1	0,02	-	-	-	-	2	0.05%
faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	1	0,02	-	-	-	-	0	0.00%
bolesti izazvane drugim parazitima (B)	-	-	1	0,02	-	-	2	0.05%
urođjene nakaznosti, deformacije I hromozomske nenormalnosti (Q)	-	-	1	0,02	1	0,02	1	0.02%
ukupno:	4189	100	4309	100	4120	100	4133	100.00%

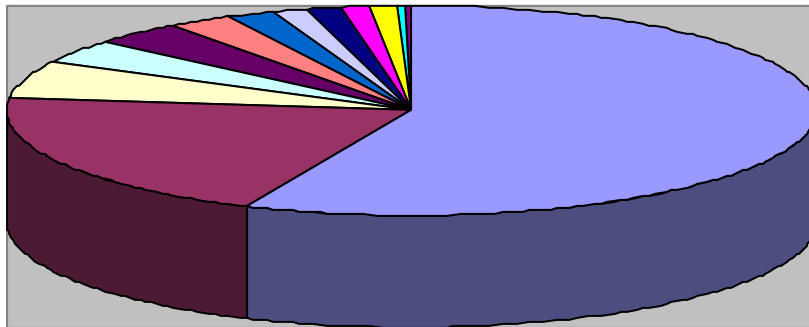
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Grafikon br 1- Struktura mortaliteta u Sremskom okrugu za 2009.godinu

- bolesti sistema krvotoka (I)
- tumori (C)
- simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R)
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem (E)
- bolesti sistema za disanje (J)
- bolesti sistema za varenje (K)
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (T)
- duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F)
- bolesti nervnog sistema (G)
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S)
- bolesti mokraćno-polnog sistema (N)
- tumori i bolesti krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D)
- zarazne bolesti i parazitarne bolesti (A)

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

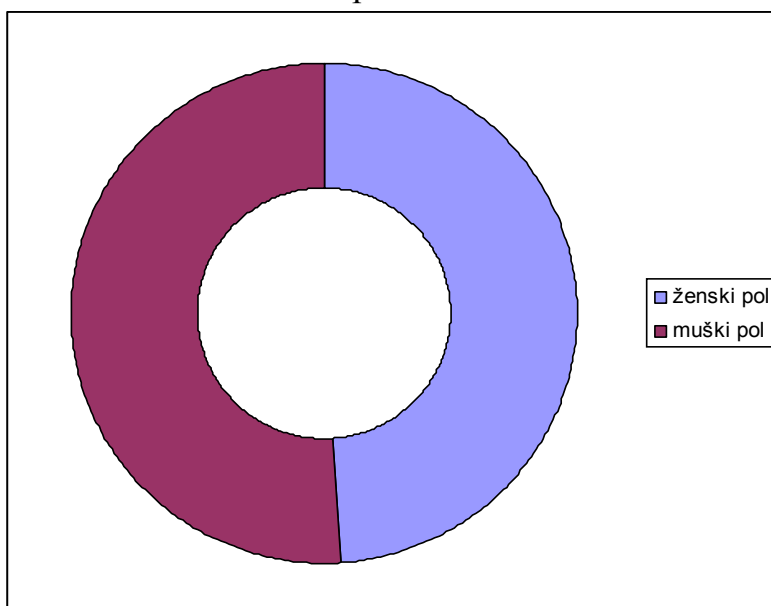
- U 2009.godini najveći broj stanovnika sremskog okruga umro je od bolesti srčanog mišića-kardiomiopatije sa 16,22%, zatim od infarkta mozga 10,55%, hipertenzije 7,89%, akutnog infarkta srca 5,08% I karcinoma pluća 4,94%.

Tabela br 2- Najčešće bolesti kao uzroci smrtnosti u Sremskom okrugu u 2009:

Šifre bolesti	broj umrlih	procenat
C34	204	4,94%
C50	72	1,74%
R54	139	3,36%
I10	326	7,89%
I21	210	5,08%
I25	197	4,77%
I42	670	16,21%
I50	156	3,77%
I63	436	10,55%
ostale	1723	41,7%
ukupno	4133	100,0%

- Što se tiče polne strukture mortaliteta, uočava se nešto veći procenat umiranja muške populacije 51%, a ženske populacije 49%.

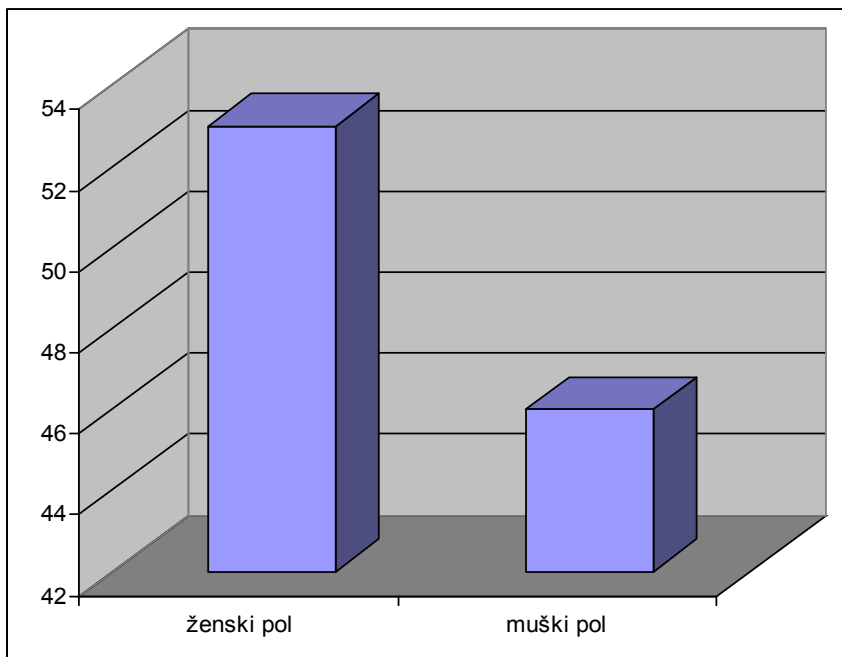
Grafikon br 2- Odnos polova među umrlima

- U strukturi mortaliteta od bolesti sistema krvotoka, kao najčešćeg uzroka smrtnosti u 2009.godini, ženska populacija je zastupljena sa 53,6%, što je za 7,2% više od zastupljenosti muške populacije sa 46,4%.

Grafikon br 3-Odnos polova među umrlima od bolesti sistema krvotoka

- Analizirajući mortalitet od malignih oboljenja, kao drugog po učestalosti uzročnika umiranja, zaključuje se da se tokom 2009.godine najviše umiralo od zloćudnih tumora pluća I dušnika, zatim dojke I debelog creva, pa želuca I zadnjeg creva(rectuma).

Tabela br 3- najčešća maligna oboljenja kao uzroci mortaliteta

Šifra oboljenja	broj umrlih
C34 (pluća i dušnika)	204
C50 (dojke)	72
C18 (debelo crevo)	72
C16 (želuca)	53
C20 (zadnje crevo)	52
C22 (jetre)	41
C25 (pankreas)	33
ukupno	527

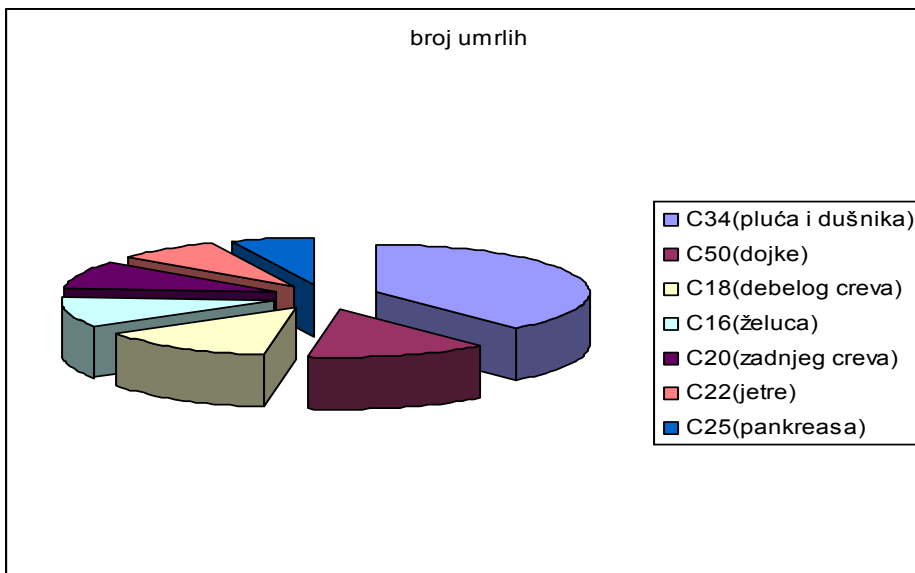
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

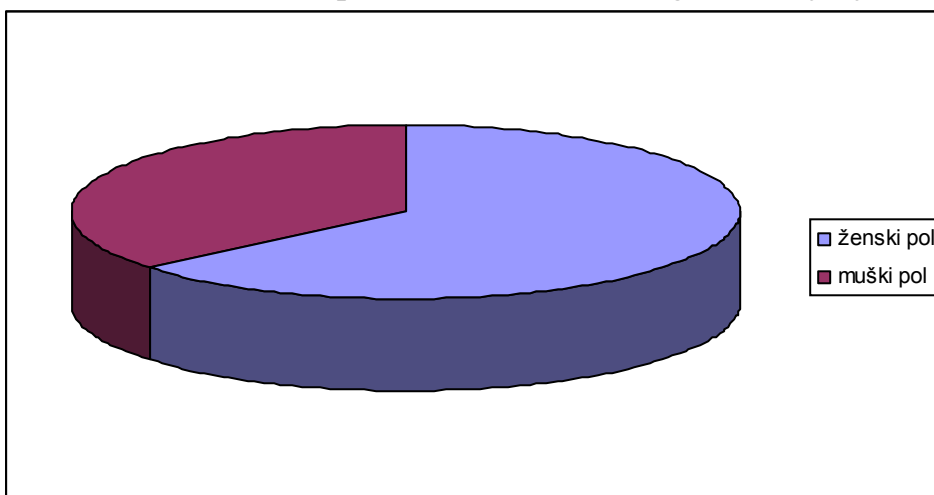
Žiro račun: 840-209667-75

Grafikon br 4- Najčešća maligna oboljenja

- Ustrukturi mortaliteta od malignih oboljenja osobe muškog pola zastupljene su sa 63.5% učestalosti. Ženski pol je zastupljen u procentu od 36.5.

Grafikon br 5-Odnos polova umrlih od malignih oboljenja

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Veliki značaj imaju pokazatelji evidentiranog **morbiditeta** – razboljevanja. U strukturi morbiditeta stanovništva starijeg od 19 godina u Službi opšte medicine, gde po pravilu i najveći broj korisnika zdravstvene zaštite ostvaruje kontakt sa zdravstvenom službom, vodeće prvo mesto zadržavaju bolesti sistema za disanje sa 22,8% učešća, potom slede bolesti kardiovaskularnog sistema sa 14,5% učešća (najčešće bolesti iz ove grupe su arterijska hipertenzija i ishemijska bolest), i bolesti koštano mišićnog sistema sa 10,4% učešća. Uporedo je dat i prikaz najčešćih oboljenja u Službi medicine rada.

Tabela br 4-Najčešće bolesti tokom 2009.godine

NAJČEŠĆE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
Bolesti sistema za disanje J00-J99	65109	22,8	9569	21.1
Bolesti sistema krvotoka I00-I99	41494	14,5	5134	11.3
Bolesti koštanog sistema i vezivnog tkiva M00-M99	29878	10,4	4323	9.5
Ostale	149247	52,2	26278	58
UKUPAN MORBIDITET	285728	100	45304	100

Najveći socijalno medicinski značaj imaju bolesti kardiovaskularnog sistema i maligniteti jer dominiraju našom nacionalnom patologijom i u strukturi mortaliteta (umiranja) i u strukturi morbiditeta (razboljevanja). Radi se o bolestima koje su:

- dugotrajne i masovne
- ostavljaju rezidualnu nesposobnost
- posledice koje ostavljaju su brojne i zahvataju niz sfera društva (zdravstvene, ekonomske i socijalne)
- zahtevaju dugi period stručnog nadzora i opservacije

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

- većina terapijskih mera su neugodne i dugotrajne
- većina bolesti iz grupe kardiovaskularnih i maligniteta su neizlečive
- na njihovu pojavu prevashodno utiču faktori ponašanja
- prevencija ovih bolesti se ogleda, prvenstveno u borbi protiv faktora rizika ovih bolesti a to su nepravilna ishrana, nedovoljna fizička aktivnost, pušenje, alkohol, stres...

U odnosu na prethodne godine uočava se smanjenje udela bolesti KVS u ukupnom morbiditetu za 1,1% u odnosu na 2008. i 2,1% u odnosu na 2007. Uočava se povećanje udela bolesti sistema za disanje u ukupnom morbiditetu u odnosu na prošlu godinu- sa 19,2% u 2008. na 22,8%. Takođe se uočava smanjenje udela bolesti koštano mišićnog sistema u ukupnom morbiditetu za 1.1% u odnosu na 2008.,dok je u odnosu na 2007 godinu procenat isti 10.4%. U službi medicine rada učešće bolesti respiratornog sistema je bilo 22,8% što je za 13,2% manje u odnosu na 2008. i 3,3% manje u odnosu na 2007. Što se tiče bolesti KVS, u 2008. udeo je iznosio 8%, pa se uočava povećanje ovih bolesti na 11,3%. Primećeno je smanjenje oboljenja koštanog sistema sa 11,6% prošle godine na 9,5%.

Značajanu učestalost u strukturi KVS, zauzimaju arterijska hipertenzija i ishemijske bolesti srca. U službi opšte medicine uočava se procentualno povećanje obolevanja od visokog krvnog pritiska u odnosu na prethodnu godinu -10.5 %. U posmatranom periodu struktura KVS pokazuje izvesno smanjenje drugih bolesti iz ove grupe u odnosu na prethodnu godinu, kao i ukupnog morbiditeta od bolesti KVS. U službi medicine rada posmatrani period pokazuje blago povećanje učestalosti ovih oboljenja u odnosu na prethodne godine.

Tabela br 5-najčešće bolesti KVS u 2009.godini

KARDIOVASULARNE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
KVS svega	41494	14.52	4323	9.54
Hipertensio arterialis essentialis	26544	9.28	2985	6.58
Druge bolesti srca	2058	0.72	80	0.17
Druge ishemijske bolesti	2141	0.74	182	0.4
Ostale	244234	85.47	40981	90.45
UKUPAN MORBIDITET	285728	100	45304	100

Što se tiče bolesti digestivnog sistema, analizirajući zdravstveno stanje tokom 2009. uočeno je da su najviše zastupljene bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva K20-K23(zapaljenje jednjaka, grizlica jednjaka i druga oboljenja), K28(želudačno-crevna grizlica), K30-K31(poremećeno varenje, bolesti želuca i dvanaestopalačnog creva).

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Tabela br 6- Najčešće bolesti iz grupe bolesti sistema za varenje u 2009.god.

Bolesti sistema za varenje K00-K93	OPŠTA MEDICINA	
	broj	%
Bolesti sistema za varenje- svega	18067	6.32
Druge bolesti jednjaka,želuca i dvanaestopalačnog creva K20-K23,K28,K30-K31	4769	1.66
Gastritis et duodenitis K29	4240	1.48
Druge bolesti creva i potrbušnice K52-K55,K58-K67	2123	0.74
Ostale	267661	93.67
UKUPAN MORBIDITET	285728	100

Analizom zdravstvenog stanja odraslog stanovništva po službama opšte medicine I medicine rada, uočeno je da su najređe bolesti tokom 2009.godine bile stanja u porođajnom periodu, stanja vezana za trudnoću, rađanje I babinje, kao I urođene nakaznosti I deformacije, uz minimalna odstupanja u poređenju sa prethodnim godinama.

Tabela br 7-Najređe bolesti tokom 2009.godine

NAJREĐE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%		
Stanja u porođajnom periodu P00-P96	7	0.002	0	0
Trudnoća, rađanje i babinje O00-O99	85	0.029	7	0.015
Urođene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti Q00-Q99	142	0.049	11	0.024
Ostale	285494	99.9	495	98,86
UKUPAN MORBIDITET	285728	100	44791	100

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

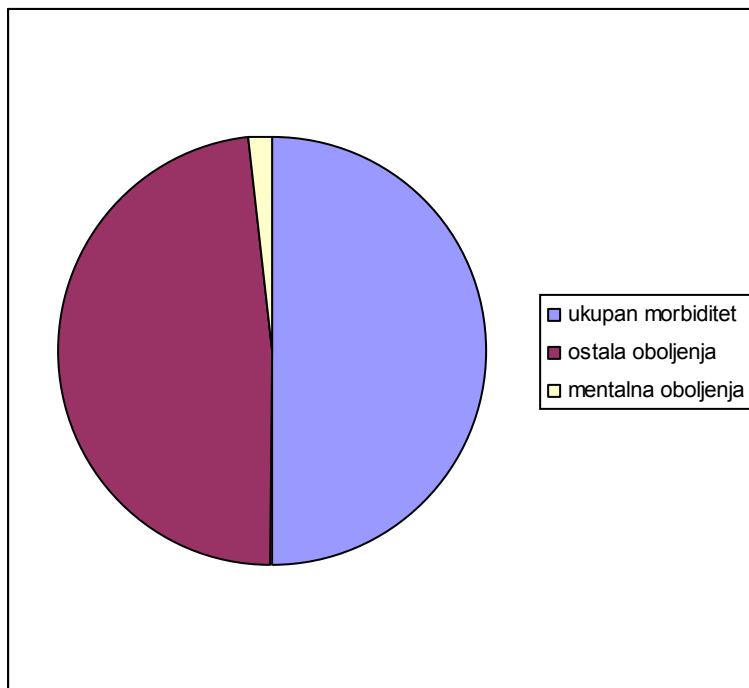
Žiro račun: 840-209667-75

Ono što se uočava jeste i smanjenje udela mentalnih oboljenja u strukturi razboljevanja u odnosu na prethodnu godinu(3,06% u 2009, 3,24% u 2008.) a najčešća iz ove grupe bolesti su neurotski i stresogeni poremećaji.

Tabela br 8- mentalna oboljenja u 2009.

MENTALNA OBOLENJA	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
Mentalna oboljenja svega	8748	3.06	1330	2.93
Poremećaj raspoloženja- afektivni poremećaj F30 – F39	1730	0.6	243	0.53
Neurotski, stresogeni I somatiformni poremećaji F40-F48	4727	1.65	798	1.76
Drugi duševni poremećaji ponašanja F04- F09, F50-F69, F80-F99	772	0.27	53	0.11
Ostale	276980	96.93	43974	97.06
UKUPAN MORBIDITET	285728	100	45304	100

Grafikon br 6- učešće mentalnih oboljenja u ukupnom morbiditetu

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

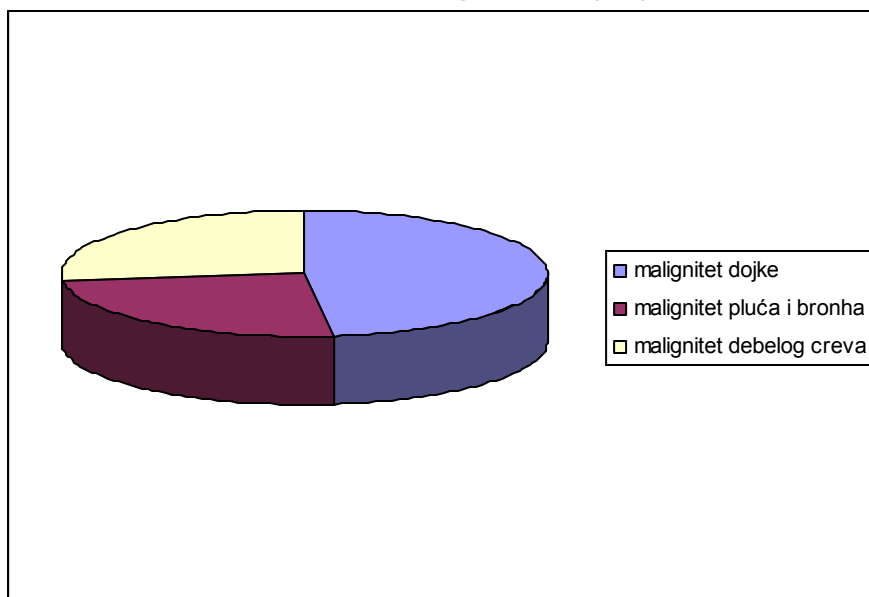
Žiro račun: 840-209667-75

Maligna oboljenja u ukupnom razboljevanju u 2009.godini na teritoriji Sremskog okruga učestvuju sa 0,52%. Najčešći maligniteti na našoj teritoriji su: malignitet dojke, malignitet bronha i pluća i malignitet debelog creva. U odnosu na prethodnu godinu, nema bitnih promena u zastupljenosti maligniteta. Analizom maligniteta u službi medicine rada dobijamo slične podatke. Procentualno učešće malignih bolesti u ovoj službi je 0.31 %.

Tabela br 9-najčešći maligniteti u 2009.

MALIGNITETI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	broj	%	Broj	%
Maligniteti - svega	1500	0,52	141	0,31
Neoplazma mammae	223	0,07	46	0.1
Neoplazma traheae, bronchi et pulmonis	177	0,06	1	0,002
Neoplazma malignum coli	124	0,04	28	0,06
Ostale	284228	99,47	45163	99,68
UKUPAN MORBIDITET	285728	100	45304	100

Grafikon br 7- struktura malignih oboljenja u 2009.

Analizom endokrinih bolesti uočava se neznatno smanjenje ovih bolesti u strukturi ukupnog morbiditeta u odnosu na 2008 I 2007.godinu.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Tabela 10- endokrine bolesti tokom 2009.godine

ENDOKRINE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
E grupa ukupno	10544	3.69	1462	3.22
Diabetes mellitus	4583	1.6	432	0.95
Ostale	275184	96.3	43842	96.7
UKUPAN MORBIDITET	285728	100	45304	100

Grafikon br 8- Diabetes mellitus u strukturi endokrinih oboljenja

